

Hitlersnor is voor Merkel ook een binnenlands probleem

Alle lidstaten kijken in de crisis naar het machtigste land van de EU. Maar o wee als Duitsland zijn stem laat gelden. Dan zijn Duitsers weer nazi's.

Katharina Garvert-Huijnen en Pim Huijnen
promoveert op de Duits-Nederlandse betrekkingen in Europa; historicus en redacteur van Duitslandweb aan het Duitsland Instituut Amsterdam

De Duitsers hebben er schoon genoeg van. Ze staan met z'n allen garant voor honderden miljarden euro's om de euro overeind te houden, maar voelen zich de rise van Europa.

Of het nu in de straten van Athene, Madrid of Nicosia is, telkens weer doemen bij protesten portretten op van de Duitse bondskanselier Angela Merkel met Hitlersnor of hakenkruis. Hóór de ergernis in de stem van de Deutschlandfunk-columnist over die eeuwige loze vergelijkingen met het Hitler-regime (google op 'Germanen' en 'bashing').

Blijkbaar hebben de decennia na 1945, waarin Duitsland in het Europese eenwordingsproces zorgvuldig vermeld te dominant op te treden, weinig sporen achtergelaten. Ook 68 jaar na het einde van de Tweede Wereldoorlog wordt Duitsland te pas en te onpas herinnerd aan de zwartste bladzijdes uit zijn verleden.

Merkel-met-de-Hitlersnor verbeeldt het Duitse dilemma in Europa: alle lidstaten kijken in de crisis afwachting naar het machtigste land, maar o wee als het zijn stem laat gelden. Dan zijn het plots weer nazi's die de rest hun wil willen opleggen. Alsof ze werkelijk nu met spaarprogramma's proberen recht te zetten wat destijds met mitrailleur mislukte.

Tegelijk zadelt deze Europese crisis Merkel zo met haar eigen dilemma op: de schuldenstaten vallen over Merkel heen vanwege de hardne-

Zo'n duizend ultra-nationalistische Grieken demonstreren in Athene tegen het reddingsplan van de EU voor Cyprus.

FOTO AFP

kigheid waarmee ze hen tot spaar-koersen dwingt. Tegelijk wordt ze thuis aangevallen omdat ze aan het eind van het liedje toch weer haar handtekening onder elk Europees reddingspakket zet. Want wie mag

Duitsers betwijfelen of Merkel goed op hun spaargeld past

dat betalen?

Die kritiek in het thuisland is voor Merkels politieke toekomst nog gevaarlijker dan de Cypriotische posters waarop ze in nazi-uniform prijkt. Merkel moet later dit jaar tenslotte niet in Griekenland, Spanje of Cyprus vrezzen voor herverkiezing,

maar in Duitsland zelf.

Voor veel Duitsers zijn de Zuid-Europese landen vooral zelf schuld aan hun economische malaise. Zoals het daar ook een steeds wijder verbreide gedachte is dat de hardwerkende Duitser financieel moet opdraaien voor zijn siesta-lievende, geld uit het raam gooiende zuidelijke buurman. De recente crisis op Cyprus heeft het vertrouwen van de Zuid-Europeanen dat Merkel het beste met hen voorheeft verder verzwakt. Tegelijk geloven steeds minder Duitsers dat het Merkel is die het beste op hun spaarcenten past.

Merkel zal zich tot de Bondsdagverkiezingen op 22 september staande moeten houden. Afwijken van haar spaarkoers in Duitsland zelf en ten opzichte van de Europese schuldenstaten ziet ze daarom niet zitten. Nu

al wordt ze rechts ingehaald door de nieuwe partij Alternative für Deutschland die ervoor pleit dat Duitsland zich helemaal uit de euro terugtrekt. Het is niet waarschijnlijk dat deze club als recente nieuwkomer de kiesdrempel haalt. Maar ze zou dankzij de kiezers die het zat zijn hun spaarcenten richting het zuiden te zien vloeien wel flink wat stemmen bij Merkel kunnen weghalen.

Daar draagt het Zuid-Europese Duitsland-bashing ook aan bij. Het zorgt ervoor dat Duitsers zich steeds minder verplicht voelen aan hun Europese partners. De peilingen voorspellen een nek-aan-nek race tussen de twee traditionele coalities zwartgeel (CDU/CSU en FDP) en rood-groen (SPD en Die Grünen). De *Wahlalternative* zou zomaar voor het zetje kunnen zorgen dat de regering-Merkel de overwinning kost.

De bekende Duitse politicoloog Karl-Rudolf Korte verweet Merkel vorige week in *Die Zeit* dat ze, nog los van de inhoud, haar Europese koers niet goed aan haar Europese collega's verkoopt. Ze zou volgens Korte partners moeten zoeken onder de kleinere Europese landen, precies zoals Helmut Kohl altijd deed. Die begreep dat macht delen om vertrouwen te winnen voor een groot land als Duitsland een gunstige strategie is.

Hetzelfde geldt voor een intensieve reisdiplomatie, die kan helpen de Europese leiders weer dichterbij elkaar te brengen. Als Merkel de verkiezingen op 22 september niet wint, liggen dáár de kansen in Europa voor haar opvolger. Al zullen de uitdagingen overheersen. Hij moet niet alleen het imago van Duitsland in Europa, maar zeker ook het imago van Europa in Duitsland weer oppoetsen.

Bundel de krachten in adoptieland

René Hoksbergen
emeritus hoogleraar adoptie

Er is wereldwijd een spectaculaire ontwikkeling gaande rond adoptie. Mondiaal halveerde het aantal internationale adopties. In Nederland is de terugloop zelfs 75 procent, ten opzichte van 2004. Vorig jaar waren er zelfs vrijwel evenveel nieuwe adoptieverzoeken als mensen die hun eerder gedane verzoek weer ongedaan maakten.

De zeven adoptieorganisaties zijn inmiddels elkaars concurrenten geworden voor het vinden van voldoende adoptieouders.

De adoptiewereld staat op zijn kop. In plaats van adoptieouders komen adoptiekinderen op een wachtlijst. Veel kinderen zijn zelfs al niet meer 'plaatsbaar'.

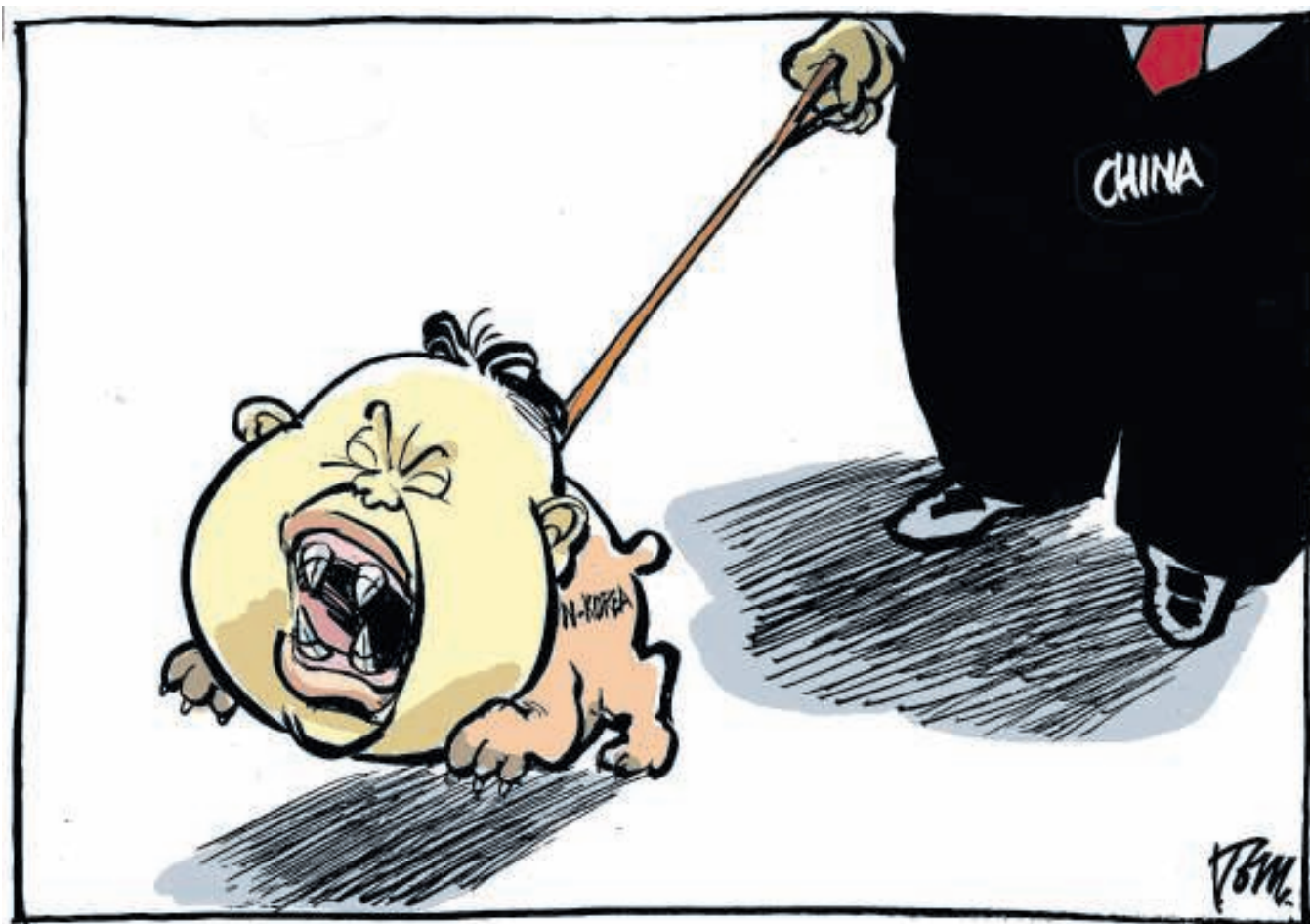
Bundeling van krachten wordt juist nu des te belangrijker voor de zeven adoptieorganisaties in Nederland. Vijf organisaties zijn klein en werken uitsluitend met vrijwilligers. Hoe lang werkt dat nog? Adoptiekinderen hebben allemaal een stevige 'rugzak' en vragen veel van adoptieouders.

In verschillende landen bestaat een kritische onderdempel voor het aantal bemiddelingen. Een goed idee. Kan die in Nederland niet op 50 worden gesteld? Een chirurg moet jaarlijks ook een minimum aantal operaties verrichten om zijn kunde op peil te houden.

Des te urgenter is nu dat de sector volledig professionaliseert. De voorbereiding van de adoptie, de bemiddeling en de al zo lang bepleite structurele nazorg voor adoptiegezinnen moeten aan elkaar gekoppeld worden. Adoptieouders moeten structureel begeleiding krijgen van een deskundige. Nu nog moeten ze bij problemen zelf hulp zoeken.

Laten de betrokken organisaties een denktank vormen om een samenhangend plan voor de voorbereiding, plaatsing en nazorg uit te werken. Belangen van adoptiekind en adoptiegezin vereisen dit.

tom

denktank

Alibi om te klagen

Er is in elke samenleving een kloof zichtbaar tussen arm en rijk, tussen bezitters en niet bezitters, tussen gebruikers en niet gebruikers. Die kloof loopt niet in de eerste plaats tussen jongeren en ouderen, maar tussen ouderen en ouderen, jongeren en jongeren.

Wie zegt op te komen voor de belangen van ouderen, moet dat doen voor de arme ouderen en zal dan de rijke ouderen moeten aanspreken op solidariteit. Hoe dat kan uitpakken, hebben we gemerkt in de storm die ontstond toen de (oudere) rijken werden aangesproken op hun solidariteit in het systeem van de zorgverzekering. Nog nooit hebben de rijke(re) ouderen het zo goed gehad als nu. Nog nooit is er zo veel geld geschonken door rijkere ouderen aan hun kinderen en kleinkinderen. Wie alle ouderen op één hoop gooit, verdoezelt daarmee dat er arme ouderen zijn en verschaft rijke ouderen een alibi om te klagen. Maar waarover?

Roel Steenbergen Zwolle

Ook een denktank insturen? denktank@trouw.nl

Redactie Podium Trouw, Postbus 859, 1000 AW Amsterdam
Telefoon 020-5629444 E-mail: podium@trouw.nl

Podium is een vrijplaats voor discussie. Artikelen tellen maximaal 650 woorden, Brieven maximaal 150. Alle stukken zijn op persoonlijke titel. De redactie behoudt zich het recht voor bijdragen te weigeren, te redigeren of in te korten. Bijdragen worden ook via internet, databank of anderszins verspreid. Eventuele auteursrechten blijven berusten bij de schrijver. Inzendingen graag voorzien van naam, adres en telefoonnummer, ook de e-mails.